

VERSLAG

VAN DE DIALECTEN-COMMISSIE DER
KON. AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

TE AMSTERDAM

OVER 1935

VERSLAG

VAN DE DIALECTENCOMMISSIE OVER 1935

De Dialectencommissie heeft in 1935 geen nieuwe vragenlijst uitgezonden, aangezien haar financiën de vrij hoge kosten, daaraan verbonden, niet veroorloofden. Wel heeft zij deel genomen aan de gemeenschappelijke vragenlijst, die op initiatief van haar medelid prof. dr. G. G. Kloeke is opgesteld, en die is uitgezonden door 1. de Dialectencommissie der Koninklijke Akademie te Amsterdam, 2. de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie te Brussel, 3. de Leidsche Taalatlas, 4. het Nijmeegsch Phonetisch Laboratorium, 5. het Seminarie voor Vlaamsche Dialectologie van de Universiteit te Gent, en 6. de Zuidnederlandsche Dialectcentrale te Leuven. Het Centraal Bureau voor Nederlandsche en Friesche Dialecten, dat in deze lijst met 5 vragen vertegenwoordigd was, heeft de uitzending, de ontvangst, de nummering en de distributie van deze lijsten op zich genomen. Dit experiment, dat mede bedoeld is als een symbool van de samenwerking tusschen de Noord- en Zuidnederlandsche dialectologen, heeft tot nu toe aan de verwachtingen ten volle beantwoord.

Op verzoek van het Seminarie voor Vlaamsche Dialectologie van de Universiteit te Gent heeft het Bureau bovendien een vragenlijst uitgezonden, die in hoofdzaak een aantal diminutiefvormen bevat. Bovendien heeft het op verzoek van Mr. David Thomas te Aberystwyth (Wales) in meer beperkten kring een onderzoek ingesteld naar de loknamen van onze huisdieren en -vogels. De verkregen resultaten van deze enquête zijn inmiddels reeds aan den heer Thomas opgezonden.

Het in kaart brengen der gegevens van de eerste twee vragenlijsten werd regelmatig voortgezet. Aangezien ook voor de eerste lijsten steeds nog nieuwe gegevens binnenkomen, is het mogelijk de kaarten voortdurend nauwkeuriger in te vullen. Ook dit jaar

beweest het aanwezige kaartenmateriaal en de overige gegevens van het Bureau aan tal van personen diensten. Een overzichtkaartje, samengesteld uit de gegevens van de wreef-kaart, werd aan alle medewerkers en donateurs toegezonden, tezamen met een kaartje van de mannelijke eend in de Nederlandsche dialecten, samengesteld door mej. J. Chr. Kroes (kaart no. 35 van den Leid-schen Taalatlas).

Te betreuen blijft, dat het uitzenden der vragenlijsten niet in een sneller tempo kan plaatsvinden. De afbrokkeling van onze dialecten schijnt steeds sneller te gaan, en aldus gaat veel onopge-teekend verloren. Alleen een aanzienlijke verhooging der geld-middelen kan echter in dit tekort voorzien.

Met toestemming van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van het Bestuur der Akademie betrokken de Centrale Bureaux voor Nederlandsche en Friesche Dialecten en voor Nederlandsche Volkskunde in den loop van April enkele vertrekken in de benedenverdieping van het Trippenhuys, wat in alle opzichten een belangrijke verbetering beteekende, vooral ook omdat de beide vertrekken op de bovenverdieping gaandeweg veel te klein waren geworden voor een behoorlijke huisvesting der bureaux.

De bibliotheek en het archief mochten zich dit jaar weer in een grootere belangstelling verheugen dan in 1934 het geval was. Van de schenkers, wier namen in Bijlage I genoemd worden, verdienen een afzonderlijke vermelding de heeren G. H. Deunk, die een door hemzelf opgestelde verhandeling over de streektaal van de ge-meente Winterswijk (in hs.) afstond, en de heeren Y. Douma en Fedde Schurer, die een aantal Friesche boeken schonken. De stand der financiën daarentegen is uiterst bedenkelijk, doordat thans ook de Akademie over 1935 geenerlei bijdrage kon verleenen. De Commissie ontving in het afgelopen jaar aan subsidies: van de provincie Groningen en het Provinciaal Utrechtsch Genootschap elk f 100.—, terwijl het Rijkssubsidie f 2100.— bedroeg. Op het in het voorjaar te Groningen gehouden Philologencongres heeft de Voorzitter de financieele moeilijkheden der Commissie vermeld en

de aanwezige belangstellenden verzocht, haar werk als donateur met een jaarlijksche bijdrage te steunen. Tot nu toe traden 43 personen, wier namen in bijlage II zijn opgenomen, als zoodanig toe; het totaal van hun tot nu toe betaalde bijdragen bedraagt f 100.— Hoezeer de Commissie erkentelijk is voor deze daad-werkelijke belangstelling, toch mag zij zich niet verhelen, dat zij met groote zorgen de toekomst tegemoet moet zien.

Bij beschikking van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en met medewerking van de Afdeeling Onderwijs van het Gemeentebestuur van Amsterdam werd de heer D. Wehrens, onderwijzer-wachtgelder, met ingang van 1 Juli op het Bureau tewerk gesteld. Aangezien de heer Wehrens reeds in de zomer-vacantie weer bij het onderwijs werd geplaatst, kon het Bureau slechts enkele weken van zijn diensten profiteeren. De Commissie stelt er prijs op, hem voor de bewezen diensten haar dank uit te spreken. In zijn plaats werd met ingang van 10 September mej. H. E. C. Bolweg, onderwijzeres-wachtgeldster, tewerk gesteld. Bovendien was de heer K. J. Bolweg van begin Juni tot eind November als volontair werkzaam op het Bureau, waar hij vooral voor de administratie belangrijke diensten heeft bewezen. Ook hem betuigt de Commissie haar welgemeenden dank. Sinds 16 December is de heer B. E. M. Wientjes Jr. als volontair werkzaam.

In de samenstelling der Commissie kwam geen verandering.

De Secretaris stelt er prijs op, zijn erkentelijkheid uit te drukken voor de in ruime mate ondervonden medewerking van het Bureau en de Bibliotheek der Akademie.

*Namens de Dialectencommissie der
Koninklijke Akademie van Wetenschappen:*

JAC. VAN GINNEKEN, *voorzitter.*

P. J. MEERTENS, *secretaris.*

BIJLAGE I.

Lijst van personen, enz., die in 1935 boekwerken en handschriften

schonken aan het Centraal Bureau voor Nederlandsche en Friesche Dialecten.

Prof. dr. E. Blancquaert, J. Dek, G. H. Deunk, Y. Douma, H. van Dijk, K. Fokkema, A. de Goede, prof. dr. L. Grootaers, dr. G. Karsten, prof. dr. G. G. Kloeke, N.V. Uitg.-Mij. Æ. E. Kluwer, J. Loot, mej. J. Meinen, N.V. Uitg.-Mij. „C. Misset”, Oudheidkundige Kring „De Vier Ambachten”, Fedde Schurer, J. B. Smale, T. Stelder Az., Krijn de Vos, D. Wehrens, J. v. d. Werff, prof. dr. N. van Wijk.

BIJLAGE II.

Lijst van donateurs van de Dialectencommissie.

Mej. R. van Alebeek, J. v. d. Baan, mr. C. Bake, dr. A. Beets, A. H. Bracht, H. J. Buist, J. W. H. M. Dols, Th. Dorren, G. Dijkstra, dr. H. A. Enno van Gelder, G. A. van Es, K. Fokkema, prof. dr. Jac. van Ginneken, dr. C. B. van Haeringen, dr. J. van Ham, prof. dr. A. G. van Hamel, Joh. Heesterbeek, S. J., mej. dr. S. Hofker, J. Jans, dr. G. Kazemier, prof. dr. G. G. Kloeke, dr. H. W. J. Kroes, H. J. Kuik, mej. dr. J. H. van Lessen, mej. E. A. Magnin, prof. dr. J. W. Muller, prof. dr. G. S. Overdiep, J. M. Renders, Win. Roukens, prof. dr. Gerlach Royen, dr. M. Schönfeld, W. Slijpen, J. C. Smit, dr. G. Stuiveling, mej. R. C. M. Tellegen, B. Tiecke, O. Carm., mej. J. Tinbergen, prof. dr. M. Valkhoff, prof. dr. C. G. N. de Vooy, dr. W. de Vries, dr. Joh. Æ. Wartena, dr. J. Wils, prof. dr. N. van Wijk.